

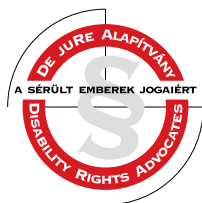
Aki álmában is

JOGOT, JOGGAL IV.

látja a fényt...

Anyaság – akadálymentesítés nélkül

Dr. Kálmán Zsófia

De juRe Alapítvány, Budapest 2010

Grafika: Color Plus Kft.
Lektor: Lányiné dr. Engelmayer Ágnes
A szöveget gondozta: Ittész Jánosné

Látássérült olvasók számára a tanulmányt kérésre
elektronikusan megküldjük: info@drahu.org.hu

A kiadvány nyomdai munkálatait Budapest Főváros Önkormányzata
a 18/987/2010. számú pályázattal támogatta

BUDAPEST

Copyright © Dr. Kálmán Zsófia, 2010

ISBN: 978 963 08 0046 4

Kiadó: De juRe Alapítvány, Budapest, 2010
Nyomdai előkészítés: Color Plus

TARTALOM

I. RÉSZ

Bevezető	4. oldal
A téma jelentősége	6. oldal
A kutatás menete: toborzás, kutatásetikai megfontolások, az interjúk felvétele és átírása, az interjúk utóélete	10. oldal
<i>A kutatásban részt vevő személyek, és akik kimaradtak</i>	13. oldal
<i>Az interjúk feldolgozása</i>	17. oldal
Az eredmények ismertetése	17. oldal
<i>„A karom erős!” – Az önrendelkezés iránti igény</i>	17. oldal
<i>„Jó kis mizéria...” – Speciális problémák, speciális megoldások</i>	27. oldal
<i>„Anya, neked a cicid is mozgássérült?” – Anyák és gyermekeik</i>	36. oldal
<i>„Na, így kell csinálni, látja?” Mondom: „Nem.” – Információéhségben, kiszolgáltatottan az egészségügy karmai közt</i>	47. oldal
<i>„A világnak kicsit furcsa...” – Kapcsolatok bent és kint</i>	58. oldal
A kellő és a való: különbség az ép és a fogyatékos nők anyasága között	66. oldal
Következtetések	70. oldal
<i>A központi fogalom: kompetencia</i>	91. oldal
<i>Üzenet a társadalomnak</i>	94. oldal

II. RÉSZ

A kutatás módszertana	96. oldal
<i>Mikor érdemes a kvalitatív kutatást választani?</i>	96. oldal
<i>A kvalitatív kutatás meghatározása és követelményei</i>	97. oldal
<i>Az esetszám megválasztása és a mintavétel módja</i>	99. oldal
<i>A kutatás etikai feltételei</i>	100. oldal
Jelen tanulmány elhelyezése a kvalitatív kutatás rendszerében	101. oldal
<i>Szemlélet és megközelítés</i>	101. oldal
<i>Az adatelemzés módja</i>	102. oldal

IRODALOMJEGYZÉK	105. oldal
------------------------------	------------

FÜGGELÉK	109. oldal
-----------------------	------------

*Ellenség ha elődbe áll,
hét legyen, kit előtalál.
Egy, ki kezdi szabad napját,
egy, ki végzi szolgálatját,
egy, ki népet ingyen oktat,
egy, kit úszni vízbe dobtak,
egy, ki magva erdőségnek,
egy, kit őse bögve védett,
csellel, gáncsal mind nem elég,
a hetedik te magad légy!*

József Attila: A hetedik

I. RÉSZ

Bevezető

Szakmai életem immár nagyobbik részét súlyosan, halmozottan sérült gyermekekkel és családjaikkal töltöttem. Tapasztalataimat róluk szereztem, tudásomat tőlük kaptam, s gyermekorvosként otthonosan olvadtam bele e gyakran fájdalmas anya-gyermek világba. Soha nem jutott volna magamtól eszembe, hogy az ellenkező oldalról kutassam a kérdést, nevezetesen azt, hogy mi történik akkor, ha az *anyának* van valamilyen fogyatékosága. Még akkor sem fordult efelé a figyelmem, amikor egyéb munkáim kapcsán már évek óta együtt dolgoztam olyan szülőkkel, akiknek életét valamilyen fogyatékoság nehezítette. Valójában egyikük keserű tapasztalatai döbbsentettek rá, hogy speciális problémáik a többség számára nemcsak ismeretlenek, de elképzelhetetlenek is. S mivel senki nem tud ezekről, nincs is hova fordulniuk segítségért, tanácsért. „A mi anyaságunkat is akadálymentesíteni kellene!” – fakadt ki fiatal munkatársnőm, aki e szellemes gondolatával elindította a jelen kutatássorozathoz vezető úton. Köszönet érte. Az ő személyének is szerepe van abban, hogy ezen az úton első lépésként az anyáktól igyekeztem megtudni, mennyire érzik „akadálymentesnek” anyaságukat. Remélem, tapasztalataik megkönnyítik az utánuk következők útját.

A tanulmány két részből áll. Az első tartalmazza a kutatás testét adó interjúk elemzését, valamint a belőlük levonható következtetéseket. A második rész olyan egyetemi hallgatók, kezdő kutatók számára nyújthat segítséget, akik a kvalitatív kutatás módszerét szeretnék választani, a kívülről érdeklődők részére pedig amolyan kapunyitó: betekintést enged a kutatás világába, megmutatja, hogyan is gondolkodik egy kutató, s milyen szabályok irányítják tevékenységét.

A tudományos kutatás emlegetése azonban ne tévessze meg, és főleg ne riassza el az olvasót, hiszen ez a munka alapvetően mégsem több, mint megrendítő emberi történetek hódolatteli leírása.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetemet fejezem ki D. Cs. munkatársnőnek, aki saját problémáján keresztül ráirányította figyelmemet erre a hazánkban elhanyagolt kérdésre. Ugyancsak köszönettel tartozom dr. Dévai Júliának a német nyelvű szakirodalom fordításáért, valamint dr. Sarkadi Annának a kvalitatív kutatás módszertani kérdéseinek tisztázásához nyújtott segítségével. Annika Áhmanna köszönöm, hogy megosztotta velem adatelemzési gyakorlatát, dr. Kádár Andrásnak pedig a jogi tanácsadást. A legmélyebb köszönet természetesen azokat a résztvevőket illeti, akik őszinteségükkel és a személyesség vállalásával hitelesítették munkámat.

Budapest, 2010. október 15.

Dr. Kálmán Zsófia

